

Vejledning til de faglige udvalg om hel eller delvis tilbagekaldelse af en godkendelse til at være oplæringsvirksomhed i forbindelse med sager om seksuel chikane

1. Indledning

Denne vejledning til de faglige udvalg beskriver vilkårene for en hel eller delvis tilbagekaldelse af virksomheders godkendelse til at være oplæringsvirksomhed i forbindelse med sager om seksuel chikane. De faglige udvalgs tilbagekaldelse af godkendelser skal følge regler i bekendtgørelse om de faglige udvalgs behandling af sager om godkendelse af virksomheder som læresteder for elever og lærlinge i erhvervsuddannelser.

Når et fagligt udvalg skal tage stilling til, om en godkendelse skal tilbagekaldes f.eks. på baggrund af sager om seksuel chikane, som ikke er blevet håndteret, skal udvalget iagttage de generelle regler om tilbagekaldelse, som er fastsat i bekendtgørelsens § 6, stk. 1. Derudover skal det faglige udvalg iagttage de særlige regler fastsat i § 6, stk. 2, om tilbagekaldelse af en godkendelse på baggrund af sager om seksuel chikane. Vejledningens afsnit 2 omtaler de generelle regler og deres betydning i sager om seksuel chikane, mens afsnit 3 omtaler de særlige regler i sager om seksuel chikane og deres betydning.

Vejledningen kan også anvendes af erhvervsskoler ved en hel eller delvis tilbagekaldelse af en godkendelse, som er givet efter § 31, stk. 2, i [lov om erhvervsuddannelser](#), dvs. en godkendelse af en virksomhed til at gennemføre oplæring af en konkret elev/lærling. Erhvervsskoler's tilbagekaldelse af godkendelse af oplæringsvirksomheder følger reglerne fastsat i § 3 i bekendtgørelse om erhvervsskoler's godkendelse af oplæringsvirksomheder.

Reglerne om faglige udvalgs og skoler's mulighed for helt eller delvist at tilbagekalde en godkendelse som oplæringsvirksomhed blev tydeliggjort ved ændring af erhvervsuddannelsesloven, jf. lov nr. 324 af 28. marts 2023, som gennemførte Trepartsaftale om initiativer til at modgå seksuel chikane på arbejdspladser.

2. Generelle regler om tilbagekaldelse af godkendelser

Erhvervsuddannelser gennemføres i en vekselvirkning mellem undervisning på en skole og oplæring i en virksomhed. Oplæringen kan foregå i virksomheder, som det faglige udvalg har godkendt som oplæringsvirksomhed, jf. § 31, stk. 1, i erhvervsuddannelsesloven.

Det faglige udvalgs afgørelse om godkendelse af en virksomhed træffes på grundlag af en vurdering af, om virksomheden vil kunne gennemføre oplæringen i overensstemmelse med de regler om oplæringen, som er fastsat i bekendtgørelsen om uddannelsen, samt om virksomheden kan give elever og lærlinge tilfredsstillende oplæringsforhold. Dette er fastsat i § 1 i bekendtgørelsen om de faglige udvalgs behandling af sager om godkendelse af virksomheder som læresteder for elever og lærlinge i erhvervsuddannelser.

Det faglige udvalg kan helt eller delvist tilbagekalde en godkendelse, hvis betingelserne for godkendelsen ikke længere er opfyldt, jf. § 6, stk. 1, i ovennævnte bekendtgørelse.

Når et fagligt udvalg tilbagekalder en godkendelse helt, betyder det, at virksomheden ikke længere kan oplære elever inden for den pågældende uddannelse.

Når et fagligt udvalg tilbagekalder en godkendelse delvist, betyder det, at godkendelsen til oplæringsvirksomhed f.eks. afgrænses til en bestemt del af virksomheden, hvis dette vil være muligt på grund af virksomhedens størrelse eller karakter. Det kan være aktuelt særligt i relation til større virksomheder med flere godkendelser på samme adresse, virksomheder med kædegodkendelser, virksomheder som har samme CVR-nummer. på flere adresser osv. Ved en delvis tilbagekaldelse af en godkendelse skal det efter afgørelsen være tydeligt, hvilke dele af virksomheden som stadig er godkendt til at oplære elever og lærlinge inden for uddannelsen, og oplysningerne herom skal være tilgængelige på Lærepladsen.dk.

En afgørelse om tilbagekaldelse kan træffes, hvis det efter en konkret vurdering fastslås, at virksomheden ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt som oplæringsvirksomhed. De betingelser, som skal være opfyldt, fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Det følger heraf, at virksomheden skal være i stand til at gennemføre oplæringen i overensstemmelse med reglerne om oplæringen, og virksomheden kan give elever og lærlinge tilfredsstillende oplæringsforhold.

Den sidstnævnte betingelse om at kunne give elever og lærlinge tilfredsstillende oplæringsforhold er relevant i sager om tilbagekaldelse af godkendelser på baggrund af seksuel chikane. Tilbagekaldelse vil fx være relevant, hvis virksomheden har haft sager om seksuel chikane, som ikke er blevet håndteret, da virksomheden på den baggrund ikke længere anses at kunne give eleverne tilfredsstillende oplæringsforhold. Den førstnævnte betingelse om at kunne gennemføre oplæringen i overensstemmelse med reglerne om oplæringen vil som udgangspunkt være mindre relevant, da den i høj grad sigter på, at der skal være de arbejdsopgaver og oplæringsansvarlige i virksomheden, der gør, at den har forudsætninger for at løfte rollen som oplæringsvirksomhed inden for uddannelsen.

Det faglige udvalg skal være opmærksom på, at sager om hel eller delvis tilbagekaldelse af en godkendelse er omfattet af forvaltningslovens forvaltningsretlige principper om saglighed, proportionalitet og ligebehandling samt de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, herunder partshøring, så virksomheden partshøres, inden der træffes afgørelse. En afgørelse skal ledsages af en begrundelse og det faglige udvalg skal i fornødent omfang yde vejledning til virksomheden om mulighederne for at kunne blive godkendt igen.

3. Særligt om tilbagekaldelse på baggrund af sager om seksuel chikane

Parterne i det faglige udvalg kan rejse en sag om tilbagekaldelse af godkendelse af en virksomhed som oplæringsvirksomhed. Det vil bl.a. være, når virksomheden har haft gentagne sager om seksuel chikane, som ikke er blevet håndteret.

Det faglige udvalg kan ad flere kanaler modtage information om mulige sager om seksuel chikane på en virksomhed, som kan gøre det relevant for det faglige udvalg at igangsætte en

undersøgelse af, om virksomheden kan give elever og lærlinge tilfredsstillende oplæringsforhold. Information, som kan udløse en undersøgelse, kan komme fra f.eks. elever/lærlinge, skoler, offentlig omtale, aktindsigt i myndigheders reaktioner og afgørelser samt oplysninger om parternes egen håndtering jf. gældende partsaftaler. Det vil være resultatet af det faglige udvalgs undersøgelse, jf. nedenfor, som udgør grundlaget for udvalgets beslutninger vedrørende virksomhedens godkendelse til at uddanne elever og lærlinge.

Inddragelse af samtlige relevante oplysninger i vurdering af sager

Når det faglige udvalg skal undersøge og vurdere sager om tilbagekaldelse af godkendelse på baggrund af sager om seksuel chikane, skal det faglige udvalg i henhold til bekendtgørelsens § 6, stk. 1, sikre, at sagen oplyses i sin helhed.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, at når det faglige udvalg vurderer sager om tilbagekaldelse af godkendelser efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1 på baggrund af sager om seksuel chikane i en oplæringsvirksomhed, skal udvalget træffe afgørelse ved inddragelse af samtlige relevante momenter og oplysninger. Det kan f.eks. være oplysninger om:

- Hvor i virksomheden den seksuelle chikane er foregået
- Omfanget af seksuel chikane
- Virksomhedens håndtering af sager om seksuel chikane
- Hvilke tiltag virksomheden har iværksat for at undgå gentagelser
- Virksomhedens størrelse, herunder om virksomheden har flere adresser med hvert sit p-nummer, og på hvilken eller hvilke af adresserne seksuel chikane forekommer
- Sager om seksuel chikane hvor andre myndigheder har været involveret (fx Arbejdstilsynet, politi)
- Sager om seksuel chikane, som parterne selv har haft ansvar for at håndtere, jf. overenskomstregler om, at arbejdsmarkedets parter gennem kollektiv overenskomst på hovedorganisationsniveau kan aftale, at deres tilsyn erstatter Arbejdstilsynets i forhold til dele af det psykiske arbejdsmiljø, herunder seksuel chikane.

Oplysninger fra Tvistighedsnævnet

Hvis virksomheden tidligere har haft sager afgjort i Tvistighedsnævnet, vil fagligt udvalg kunne bede om at få tilsendt nævnets afgørelse.

Oplysninger fra Arbejdstilsynet

Det faglige udvalg kan i sager om seksuel chikane opnå oplysninger ved at anmode om aktindsigt hos Arbejdstilsynet. Det faglige udvalg skal i denne forbindelse sende en skriftlig anmodning til at@at.dk med en beskrivelse af følgende:

- Hvilken virksomhed, det drejer sig om (navn, adresse og evt. CVR nr./P-nr.)
- Hvilken type sag, det drejer sig om (seksuel chikane)
- Hvilken periode, man ønsker oplysninger indenfor (fx et eller flere årstal)

I sager, hvor Arbejdstilsynet har været involveret, kan det faglige udvalg få adgang til følgende indhold:

- På hvilket niveau sagen er foregået (i relation til medarbejder, leder eller direktør)
- Hvilket sted i virksomheden, sagen er forekommet (hvis der er tale om en større virksomhed)

Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljø og kan i forlængelse af sit tilsyn give følgende reaktionsmuligheder: afgørelse eller aftale. Afgørelser, typisk påbud, gives til en virksomhed, hvor Arbejdstilsynet har konstateret en lovovertrædelse, som udgør en risiko for sikkerhed og sundhed. Påbud gives til virksomheden, men det vil være beskrevet, hvilke afdelinger på virksomheder, som påbuddet vedrører. Arbejdstilsynet kan indgå et aftaleforløb, som er frivilligt og et tilbud til virksomheden. Et tilbud om aftaleforløb udspringer af en mistanke om en overtrædelse af arbejdsmiljøloven, men der er ikke konstateret en overtrædelse. Arbejdstilsynet har udvidet tavshedspligt med det formål at beskytte ansatte mod repressalier, hvorfor ansattes navne aldrig er nævnt i sager, hvor myndigheden har været involveret.

Arbejdstilsynet er på visse brancheområder afskåret fra at føre tilsyn grundet partsaftaler. I disse tilfælde skal det faglige udvalg følge parternes egen håndtering i regi af den pågældende partsaftales rammebestemmelser.

Afgrænsning af tilbagekaldelsen af godkendelsen

Det faglige udvalg skal tage højde for oplysninger om, hvor i virksomheden sagerne er konstateret med henblik på at vurdere, om en tilbagekaldelse af godkendelsen som oplæringsvirksomhed er relevant i forhold til det område, eleverne eller lærlingene er beskæftiget.

Der sigtes her til, at det faglige udvalg skal søge at afgrænse tilbagekaldelsen af godkendelsen til den del af virksomheden, hvor der er seksuel chikane. F.eks. kan en oplæringsvirksomhed have produktion og salg på flere lokationer, hvor hver lokation har sit eget p-nummer. Hvis der er konstateret ikke-tilfredsstillende oplæringsforhold på én af lokationerne, så vil det være muligt at afgrænse tilbagekaldelsen af godkendelsen til at angå denne, så oplæringsvirksomheden uændret kan oplære elever og lærlinge på de øvrige lokationer.

Justering og orientering

Hvis det faglige udvalg tilbagekalder en godkendelse, skal udvalget straks foranledige godkendelsen fjernet fra Lærepladsen.dk samt orientere skolerne om tilbagekaldelsen.

4. Der er ikke enighed i det faglige udvalg om hel eller delvis tilbagekaldelse af en godkendelse

Hvis der ikke er enighed i det faglige udvalg om helt eller delvist at tilbagekalde en godkendelse, kan denne ikke tilbagekaldes, hvilket følger af § 37, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, hvorefter de faglige udvalg består af et lige stort antal arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanter. I disse tilfælde vil arbejdsgiver og arbejdstagerrepræsentanter i fagligt udvalg kunne indbringe sagen for Ankenævnet vedrørende oplæringsvirksomheder. Dette følger af § 47, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.

5. Elevernes/lærlings retstilling ved tilbagekaldelse af godkendelse som oplæringsvirksomhed

Når fagligt udvalg tilbagekalder en godkendelse som følge af seksuel chikane i virksomheden, skal det være en del af afgørelsen, at fagligt udvalg tager stilling til, om igangværende elever/lærlinge

kan færdiggøre deres uddannelse i virksomheden, eller om virksomhedens godkendelse tilbagekaldes med øjeblikkelig virkning, så elevernes/lærlingenes oplæring det pågældende sted i virksomheden ophører.

Det faglige udvalg og elevernes/lærlingenes skole skal i de tilfælde, hvor godkendelsen tilbagekaldes med øjeblikkelig virkning, arbejde for, at eleverne/lærlingene umiddelbart kan fortsætte uddannelsesforløbet. Det kan f.eks. være ved, at eleverne/lærlingene omplaceres i virksomheden eller får formidlet en restuddannelsesaftale i en anden virksomhed. Hvis dette ikke viser sig muligt, vil elevernes/lærlingenes uddannelsesaftale betragtes som mistet uforskyldt, så eleverne/lærlingene kan optages i skoleoplæring, hvis eleverne/lærlingene i øvrigt opfylder betingelserne for skoleoplæring.